

שיחות קודש

שיעורים בספה"ק 'מאור עינים'
שנמסרו ע"י ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

יתרו – תשפ"ב

©

כל הזכויות שמורות
אין להעתיק ללא אישור
בכתב מהמוציא לאור.

טלפון להערות ותיקונים:

0527673016

או במייל:

5701555@okmail.co.il

פֶּכוּן

נתגבות החסידות

ספינקא

רחוב הרב יעקב

לנדא 11

בני ברק

הקונטרס יצא לאור

על ידי הרב יצחק טווערסקי
שליט"א

פְּרִשְׁתַּת יִתְרוֹ..... 1.

שִׁיעוֹר א'..... 1.

1. הקב"ה ממשיך לתת לא משנה מה אתה נותן לו.....

1. אדם צריך לתת להקב"ה אפילו נקודה קטנה.....

1. הקב"ה יורד עד למקומות הכי נמוכים בעולם.....

1. הקב"ה עושה הכל כדי ללמד את בני ישראל.....

ז. הקב"ה משפיע לנו גם ברוחניות וגם בגשמיות.....

ז. גם גשמיות אפשר להעלות להקב"ה.....

ז. קטן יש לו שכל רק הוא לא יודע להפעילו.....

ז. בלי אהבת ויראת ד' שום דבר לא עולה למעלה.....

ז. הקב"ה יש לו הרבה סבלנות לכל דבר.....

ח. אדם צריך לתת דמי רצינות להקב"ה.....

ח. הזנחת החיים על מהלכים הטבעיים.....

ח. אדם צריך להחזיר כל מחשבה להקב"ה.....

ח. מאדם מבקשים לעשות מיזוג בין הטוב לרע.....

ט. עיקר השלימות הוא שיהא מורא שמים עליכם.....

ט. אי אפשר לאחוז התורה בלי לבוש וכלי.....

ט. אדם צריך לדעת שכל דבר מגיע מאת הקב"ה אפילו יראת שמים.....

ט. חכמה יש לו כוח לרדת עד עולם העשייה.....

ט. הקושי הוא לראות את האפסיות שלנו.....

י. כשאין לנו כלום אז אפשר לעבוד את הקב"ה בשביל הקב"ה.....

י. צריכים לבקש שיהיה קוראה לה והיא באה.....

י. אדם עושה בעצמו שיהיה לו מצב של חסרי טובה.....

י. הקידוש שם שמים הוא כשלא חסר לך כלום.....

י. אני בבוץ הזה לא יעשה תשובה.....

יא. עובדי ד' שהולכים בדרך זו לא חסר להם כלום.....

יא. צריכים לראות שלא יהא חצאי דברים.....

יא. הקב"ה נותן לך קיצעל כדי שתתבונן להגיע לקול דודי דופק.....

שִׁיעוֹר ב'..... 1ב.

1ב. למה מרים לא האמינה בהקב"ה.....

1ב. חכם יכול לידע בכל עת שירצה.....

- ממך רוצים שתעשה בלי להבין ובלי להשיג רק עם אמונה..... יב
- חכמה נראה כלבוש אבל הוא חלק אלוקי ממעל..... יב
- אדם שלא עובר לחכמה עוד לא מחובר להקב"ה..... יב
- אדם שחי עם הקב"ה הוא מחובר לחיות כל הזמן..... יג
- המים התחתונים חשבו שלמטה אין הקב"ה..... יג
- אדם שעושה חשבונות נכנס מיד לבינה..... יג
- אדם שחי עם הקב"ה מגיע לעשייה..... יג
- השפל חושב אולי המלך יחשוב עליו..... יד
- גוי לא יעשה שום דבר בלי הבנה..... יד
- החכם נמצא במקור של כל דבר..... יד
- חכמה הוא נקודות וצריכים להכניסם לבינה..... יד
- צדיקים יכולים להשיג את האור הגנוז גם היום..... יד
- בתורה של רבי מאיר כתוב כתנות אור עם אל"ף..... טו
- צדיקים ראו דברים גדולים מה שאנחנו לא רואים כלל..... טו
- כל אחד איפה שהוא והמוח שלו נמצאים שם הוא נמצא..... טו
- לתפוס נקודות של חכמה זה עניין של שנייה..... טו
- אדם שלא רואה בתורה חיות הבעיה אצלו ולא בתורה..... טז
- הצמצום הראשון הוא האותיות התורה..... טז
- מות לא נקרא מת אלא מנותק..... טז
- איפה החיות שלך שם אתה נמצא..... טז
- עץ הדעת טוב ורע שייך גם היום..... טז
- אנשים שנמצאים במוחין לא מרגישים שרעבים..... יז
- בכל פעולה שעושים אין מציאות של פרווה..... יז
- שיעור ג'**..... יח
- אחרי החטא נעלם האור בלבושים..... יח
- כשרבי מאיר לימד עם בני דורו זה היה עם אל"ף..... יח
- לעתיד לבוא יתגלו דפים ריקים של גמרות..... יח
- בתורה עצמה אין טוב ורע כי הוא עץ חיים..... יח
- להגיע לחכמה צריכים להאמין בזה..... יט
- אין מציאות לחיות דבוק בהקב"ה..... יט
- יש כמה שערים ודרכים אך להגיע להקב"ה..... יט
- הכוח של הדמיון מוביל אותנו לעשות דברים בחיים..... יט

- ט..... כל אחד מגלה את הקב"ה בדרך שלו
 כ..... אי אפשר לספר לחבר מי זה הקב"ה
 כ..... יש אנשים שלומדים אבל לאור הגנוז לא הגיעו
 כ..... כל פעם שלומדים יש ציווי לא תאכל ממנו
 כ..... אדם שחי אוטומט לא מגיע לאף מקום
 כ..... אדם שנכנס לחכמה ולאמונה שם יש רק הטוב
 כ..... יש אנשים שמחפשים היתירים על כל דבר
 כ..... אדם שמגיע לתורה בלי יראת שמים זה כלום
 כ..... אדם צריך לדעת שיש בעולם עירוב טוב ורע
 כ..... שום דבר לא ישתנה לבר וצריכים עבודה
 כ..... סיפור מהרה"ק רבי זושא ובנו רבי ישראל אברהם זי"ע
 כ..... יותר טוב ללכת עם חכמה וביטול ולא לשמוע בת קול
 כ..... אדם שמבין הוא נמצא בנתק ולא חי עם הקב"ה
 כ..... בחכמה שם מחברים היש עם האין

פרשת יתרו

שיעור א'

יום א' יד' שבת

הקב"ה ממשיך לתת לא משנה מה אתה נותן לו

איתא במאור עינים (המשך ד"ה את מי יורה דעה). למדנו עד עכשיו מי יתנדך כאח לי, דהיינו הקב"ה נותן לכולם גם לאדם בריא וגם לאדם חולה ח"ו, גם אם הוא רוצה לקבל או לא רוצה לקבל, גם אם יש לו השגה מה הוא מקבל גם אם אין לו השגה מה הוא מקבל, לא משנה האם הוא מחפש פנימיות או חיצוניות גשמיות או רוחניות, הקב"ה תמיד ייתן לנו כמו אימא שיונק שדי אמי לא משנה מה ומי היא נותנת לבנה.

אדם צריך לתת להקב"ה אפילו נקודה קטנה

א"כ מה עבודה שלנו בעניין, אלא אנחנו צריכים להגיע למצב שבמקום שהקב"ה צריך להתכופף אלינו שאנחנו נתרום אליו יתברך, והעיקר כמו שאמרנו כמה פעמים לא להזניח את החיים על מהלכים הטבעיים, דהיינו אדם צריך לדעת שיש כאן משהו הרבה יותר ואז אדם מקדש את עצמו למטה מעט מקדשין אותו הרבה מלמעלה. וברגע שאדם נותן נקודה קטנה מעצמו להקב"ה מוריד קצת מהגשמיות ומכניס שם קצת רוחניות, וזה לא משנה אם זה במחשבה דיבור או מעשה העיקר לתת משהו להקב"ה. וזה נקרא איתערותא דלתתא שאדם נותן להקב"ה, וגם מה שאתה חושב שאתה נותן צריכים לדעת שהקב"ה נותן לנו כוח כדי לתת, וברגע שאדם נותן איתערותא דלתתא יהיה אחרי זה איתערותא דלעילא, ואז זה נקרא שהקב"ה לא צריך להתכופף אלא מרים אותנו אליו יתברך.

הקב"ה יורד עד למקומות הכי נמוכים בעולם

וזהו כי יקרא קן ציפור. כי כתיב כצפור נודדת מן קנה, כן איש שזה הקב"ה נודד ממקומו. גם שם ידך תנחני הקב"ה התאוהו שיהיה לו דירה בתחתונים, הקב"ה הוא קל רחום וחנון ארך אפיים ורב חסד ואמת הקב"ה יורד למטה עד מקומות הכי נמוכים שיש בעולם, ואין מקום בעולם שאין שם הקב"ה שמחיה ומהווה את אותו מקום, כל דבר הקב"ה ברא בעולם עם תועלת וכולל אותך ג"כ.

הקב"ה עושה הכל כדי ללמד את בני ישראל

דהיינו בבחינת שמצמצם את עצמו כביכול עד מדריגת תחתונים. עד למטה ממש. ואין מקום בעולם שאין שם הקב"ה ואתה מחיה את כולם. וזהו יקרא איש נודד ממקומו, וכמו שדרשו חז"ל איש דא קודשא ב"ה. והיינו, שהקב"ה משפיל ומצמצם עצמו ממקומו עד מדריגת תחתונים, ללמד את בני ישראל. וכמו רבי שרוצה ללמד אותיות לתינוקת קטנים הוא עושה כל מיני צורות וכל מיני צחוקים כדי שיבינו את הנלמד, אותו דבר הקב"ה כל מה שעושה לנו הוא כדי ללמד את בני ישראל.

הקב"ה משפיע לנו גם ברוחניות וגם בגשמיות

אבל לכאורה לפעמים אנו רואים שלא התקדמנו לאף מקום ועכ"ז הקב"ה ממשיך לתת לנו הלאה כמאז ולתמיד. אלא וזהו כי יקרא קן צפור לפניך, שכשתהיה השכינה בבחינת קן צפור, שהיא בחינת קטנות ומעוט, בבחינת צפור נודדת מן קנה כאמור, ומשפלת עצמה אל בני ישראל בקטנות שלהם. ואיך הוא עושה זאת, אלא על העץ או על הארץ. הקב"ה לא מסתכל ולא עושה חשבונות מה אתה עושה אלא הוא ממשיך לתת לך גם ברוחניות הוא נותן לך לעשות מצות הלאה, וגם בגשמיות הוא נותן לך שלא יחסר לך כלום.

גם גשמיות אפשר להעלות להקב"ה

רצה לומר, שהקטנות של ישראל הוא בשני בחינות. האחד, על העץ, היינו, בחינת קטנות בתורה ובמצות שנקרא עץ חיים וכו', אפילו שהקב"ה היה רוצה משהו אחר אבל עכ"ז הוא נותן לך אותו אפילו ככה והוא משפיע לך אפשרות לעשות מצות ומעשים טובים, ואדם זה הוא בחינת קטנות הב' האמור לעיל, או על הארץ, בבחינת ארציות, שהוא קטנות הא' האמור. כי גם גשמיות אפשר לעשות קצת להקב"ה, למשל כשאדם אוכל אפשר לחשוב שיהיה לך גוף בריא ושיהיה לך כוח לעבוד את הקב"ה, ואפילו שאדם לא מכניס שום מחשבה הוא ממשיך לתת לך מה שאתה צריך.

קטן יש לו שכל רק הוא לא יודע להפעיל

ובשתי הבחינות הללו, כשתהיה בקטנות השכל, שהוא נרמז באפרוחים או ביצים, שהם ב' מדריגות של קטנות. ביצים הוא קטנות ממש, כמו ביצה שהוא דבר שלא בא לאויר העולם, קטן נקרא שאין לו עדיין את השכל לזה, דהיינו שבעצם יש כאן הכל אבל זה עוד לא התבשל להיקרא גדול, ולא היה הולדה, כן השכל קטן מאוד כמו כן, שלא היה הולדת השכל. דהיינו יש לו שכל אבל הוא עדיין לא מפעיל אותו. והוא מין קטנות אחד. ואפילו שאין לך כלום הקב"ה ממשיך לתת לך הלאה כאילו כלום לא קרה כאן.

בלי אהבת ויראת ד' שום דבר לא עולה למעלה

או אפרוחים, דלית להון גדפין, הייתי יכול להפעיל את השכל שיהיה לך אהבה ויראה ועכ"ז לא עשיתי כלום, מסופר שהבעש"ט הק' רצה פעם להיכנס לבית המדרש ואמר שאי אפשר כי זה מלא תורה ומצות. ואז כולם שמחו, אבל בסוף הוא אמר: שכתוב בזוהר הק' כל מצות שעושים בלי דחילו ורחימו שזה בלי אהבת ד' ויראת ד' לא פרכת לעילא לא עולה למעלה. וזה נקרא אפרוחים דלית להון גדפין, רצה לומר, שיש לו שכל, אבל אינו יכול לעוף למעלה, דלית גדפין שלימין. דהיינו אין לנו אהבת ד' ויראת ד' שהקב"ה רוצה שיהיה לנו, ואפילו שלא הגענו למקום איפה שהקב"ה היה רוצה עכ"ז הוא ממשיך לתת לנו.

הקב"ה יש לו חרבה סבלנות לכל דבר

כתוב במשנה אל תהי בז לכל אדם אפילו לכסיל. ואפילו מי שאתה לא מבין ואפילו רשע, לא משנה מה מצבו אל תהי בז לכל אדם, כי הקב"ה יש לו חרבה סבלנות לכל דבר, ואפילו שאותו האדם הוא רחוק מאוד הקב"ה יש לו סבלנות ומחכה לאיזה רגע אחד שאותו אדם יתעורר ויחזור בתשובה להקב"ה. ואדם צריך לדעת שהקב"ה נותן לך את זה, ואלוקים יחננו ויברכנו, מסביר החקל יצחק אלוקים זה מידת הדין דהיינו אפשר לזכות גם על פי רחמים אבל העיקר

הוא מידת דין שאז זה מגיע לך. כי רחמים הוא בהית לאיסתכולי באפיה, וגם רחמים על אחד הוא יותר ועל אחד הוא פחות, וגם רחמים הוא מוגבל כמה אפשר לתת לך, א"כ העיקר הוא שנגיע למצב לקבל על פי דין, ואז יאיר פניו שלא נתבייש מפני אף אחד כי זה מגיע לנו, אתנו הכוונה שזה לכולם וסלה הכוונה שזה לתמיד ולא מפסיק לרגע אחד.

אדם צריך לתת דמי רצינות להקב"ה

ומסביר שמה רבינו אמר כי שם ד' אקרא דהיינו שהקב"ה ימשיך לתת לכם בבחינת רחמים אפילו שאתם כמו אפרוח או ביצים שזה היא הקטנות עכ"ז הוא ימשיך הלאה לתת לך, אבל ממך מבקשים לא תיקח האם ממך מבקשים דמי רצינות תעשה איזה משהו לכל זה, תעשה איזה איתערותא דלתתא כדי לקבל איתערותא דלעילא.

הזנחת החיים על מהלכים הטבעיים

וע"ז בא הפסוק ואומר, שכשאישי ישראל נמצא באחד משני בחינות אלו, כשהוא בקטנות השכל. אף כשהקב"ה מלמד ומרכין את עצמו להשכילך. הקב"ה ממשיך הלאה לתת לך כל יום מחדש, הנותן לשכוי בינה להבחין ביום ובין לילה. לא תיקח את האם גוי, כלומר, שלא תוכל ליקח לעצמך, שום תועלת והשכלה בענין זה שהשי"ת משפיל עצמו אליך כביכול. ממך מבקשים דמי רצינות. וזה איתערותא דלעילא, וכמו שאמרנו הזנחת החיים על מהלכים הטבעיים. אנחנו צריכים ממך שאתה תתבונן שיש כאן נותן התורה, יש כאן מישהו שנותן לך הכל נותן לחם לכל בשר, קח משהו ממך להקב"ה קדש עצמך למטה מעט ואז מקדשין אותו הרבה למעלה, הקב"ה רוצה מאתנו מחשבה קטנה בשבילו, רק באופן זה שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך גוי'.

אדם צריך להחזיר כל מחשבה להקב"ה

וכלומר, הענין בשלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך, הוא כדלהלן. כי הנה, אמרו רבותינו ז"ל אל תהיו כעבדים המשמשין את הרב על מנת לקבל פרס כו' ויהא מורא שמים עליכם. הרוזינער זי"ע אמר אני מוחל עולם הזה ואני מוחל עולם הבא העיקר לא להסתובב כאן כבהמות שאין להם דעת. למעשה הקב"ה נותן לנו עולם הזה ועולם הבא אבל העיקר שיהיה לנו דעת שזה אין עוד מלבדו. מה ד' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה, ממך מבקשים יראת שמים. מה זה יראת שמים, אמרנו את הרמב"ן שיש חוק כלים שלובים דהיינו מים שיוורדים ממקום גבוה למקום נמוך תמיד יחזרן לאותו מקום מאיפה שירדו לפני זה. דהיינו כל מחשבה שנכנס לאדם ברגע שהוא חושב שזה מאת הקב"ה בזה החזיר זאת להקב"ה מאיפה שזה ירד מלפני זה.

מאדם מבקשים לעשות מיזוג בין הטוב לרע

אבל כאן המאור עינים מחדש שמים זה אש ומים בכל מקום צריכים את האיזון, אין מציאות של רק רע בעולם ואין מציאות של רק טוב בעולם, אלא בכל רע יש נקודה טובה ובכל טוב יש נקודה רעה בתוכו. ממך צריכים שתעשה את המיזוג בין הרע לטוב, לא להיכנס למצב טוב ואז לחשוב אם הקב"ה הוא כזה טוב ממילא אני יכול לעשות מה שבא לי, וגם אל תחשוב שהקב"ה הוא כזה רע וממילא בכלל אתה לא תעשה שום דבר, והעיקר להגיע למצב של האיזון בכל דבר בין הטוב לרע, וזה על ידי ויהא מורא שמים עליכם, ואז אתה לא מתרחק מדי הרבה מיראה ואתה לא מתקרב מדי הרבה מכוח אהבה, וזה נקרא שמים.

עיקר השלימות הוא שיהא מורא שמים עליכם

אש אדם בורח מזה, וגם ממים אפשר לטבוע שם, כי נקרא שמים, על שם אש ומים, שערכם זה בזה ועשה מהם שמים. והנה, אש רומז ליראה ומים רומז לאהבה, והעיקר לעשות את האיזון ביניהם. נמצא, שעיקר השלימות הוא, שיהא מורא שמים עליכם ואז יהיה לך הכל מה שאתה צריך, והעיקר להשתמש עם שמים, בחינת היראה והאהבה, שניהם מתאחדים ומעורבים זה בזה. ממש צריכים התבוננות בכל דבר, שזה סבלנות. אש זה התאוות ומים זה החרדות, בכל דבר שאדם עובר הוא צריך תמיד לאזן את המצב.

אי אפשר לאחוז התורה בלי לבוש וכלי

איתא במאור עינים (פרשת ויגש). כי התורה נקרא אש, כמו שכתוב הלא כה דברי כאש וגו', וכמו שאי אפשר לאחוז אש בלי לבושין, כך התורה נקרא אש שאי אפשר לאחוז אותה בלי כלי, לכן הוצרכה להתלבש בלבושים וכלים. והנה, לפעמים נקראת התורה מים, כמו שכתוב הוי כל צמא לכו למים, ולכאורה איך אפשר להיות שני הבחינות בתורה, אש ומים שני הפכים, זה אינו יכול כי אם הבורא ב"ה, שהוא יתברך עושה שלום במרומיו, כמאמר רבותינו ז"ל שמים אש ומים שעירבן הקב"ה זה בזה, ועשה מהם שמים.

אדם צריך לדעת שכל דבר מגיע מאת הקב"ה אפילו יראת שמים

והוא קשיר לון רק הוא יכול לאזן את זה, ומייחד לון. ושם בא היראה ושם אדם יכול לאזן את המצב. והוא רוצה שאתה תתן איתערותא דלתתא ולדעת שהוא נותן לך כל דבר ושום דבר אנחנו לא עושים, ואז הוא ייתן לנו איתערותא דלעילא, וכמו שכתוב הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, דהיינו שעבודת האדם הוא לראות שהוא נותן לך את זה וזה לא קשור אלינו כלל. וזה עבודת האדם שהקב"ה רוצה מאתנו עלי אדמות.

חכמה יש לו כוח לרדת עד עולם העשייה

הפרי הארץ אומר מה רבו מעשיך ד' כולם בחכמה עשית. חכמה הוא המקום הכי גבוה בעשר ספירות והחכמה מאין תמצא. והמקום הכי נמוך בעשר ספירות הוא במלכות. וחכמה יש לו כוח לרדת עד עולם העשייה שזה הכי למטה. חכמה זה כוח מה שזה אמונה, התבוננות בלי אמונה אז אין מציאות לקשר למעלה עם למטה ולמטה עם למעלה, ואיך אפשר לקשר בין הקב"ה שהוא הכי למעלה עם העולם העשייה שזה הכי למטה, זה אך ורק על ידי חכמה ואמונה, וברגע שאדם נותן איזה נקודה קטנה של אמונה והשגחה פרטיות והתבוננות זהו העבודה שעלינו לעשות בעולם.

הקושי הוא לראות את האפסיות שלנו

דהיינו הקושי הוא לא לראות את הקב"ה אלא לראות את האפסיות שלך, וברגע שאדם רואה את האפסיות שלו אז מגיע להבנה אם כן מי כן עושה כאן הכל, אלא שזה הקב"ה ואז הוא מקשר בין למעלה עם למטה ביחד, ואז מגיעים למצב של איזון לא להיכנס לסערות רגשיות כשזה לא הולך לך ולא להיכנס לגאווה כשזה כן הולך לך, והעיקר למדוד בשעת לחץ מה קורה לו אז, האם זה מוציא אותו מהדעת או לא, וכן עם חברים האם מישהו יכול להתקרב אליך או לא.

כשאין לנו כלום אז אפשר לעבוד את הקב"ה בשביל הקב"ה

וזהו אל תהיו כעבדים על מנת לקבל פרס, פרס נקרא חציי דברים, ברגע שהקב"ה נותן לך ומשפיע לך אל תיקח לעצמך כלום, וכיון שעיקר העבודה הוא לאהבת ויראת השי"ת, **נמצא** כי לעומת זאת, **כל המבקש פרס בעבודתו, הוא עובד את עצמו**. ולענין זה, **אפילו** אם מבקש **עולם הבא, הוא נחשב גם כמי שמבקש תועלת עצמו**, וזה עוד לא נקרא שהוא מכבד את הקב"ה בעולם הזה, כי בסופו של דבר זה נקרא לתועלת עצמו. **רק יעבוד לשמו הגדול ב"ה**, ושלא יהיה חצאי דברים, **ואהבה והיראה יהיה רק לכוונה זו**, ולא לבקשת פרס ועולם הבא. והעיקר שתחיה עם הסכנה שלך ולדעת עד כמה אתה מסוכן, **הבעש"ט הק'** פעם שמע כרוז שאיבד את עולם הבא, ואז נהיה שמח שמעכשיו אני יכול לעבוד את הקב"ה רק בשביל הקב"ה. והעיקר למנף כל מצב עד הקב"ה.

צריכים לבקש שיחיה קוראה לה והיא באה

ואף שאנו רואים שחז"ל תקנו שנהיה מתפללים כמה תפילות **על תועלתינו**, לכאורה צריכים אנו לעזוב את כל זה ונתפלל רק שיתגדל ויתקדש שמייה רבא. וכמו הסיפור עם הקאזאקים שאמרו שאין לנו כלום לא בית לא ילדים לא כסף ואנחנו רק אומרים דבר אחד יתגדל ויתקדש שמייה רבא, ואם ככה למה אנחנו כן מתפללים על תועלת שלנו? אלא **כ"ק מוח"ז מביאלה זצ"ל** היה אומר בשם **התפארת שלמה** שיש שתי דרכים איך לקנות בהמה, או הכישה במקל ואז הבהמה הולכת קצת, או שקוראה לה והיא באה. והיה אומר הכישה במקל כבר היה מספיק, עכשיו צריכים לבקש מהקב"ה שיחיה והוא קוראה לה והיא באה. אי"כ הקב"ה גומל חסדים טובים לעמו ישראל, וזה ג"כ יתגדל ויתקדש שמייה רבא, וזה לא רק לעצמינו אלא לדורות הבאים אחריו.

אדם עושה בעצמו שיחיה לו מצב של חסרי טובה

הענין הוא, רק שיתגדל ויתקדש שמו הגדול ב"ה. שכל זמן שאנו חסרי טובה, ברגע שחסר לך משהו אל תיקח זאת בתור מציאות אלא תיידע שזה הכאב שיש לך הוא כלום לעומת הכאב שיש להקב"ה מזה שאנו לא רואים אותו, וממילא הוא רוצה שתשתתף בצער שלו, אי"כ ברגע שיש לך חסרי טובה הוא לא ייש עכשיו חוסר טובות למעלה, אלא **הוא מפני הסתלקות חיותו הממלא כל העולמות**. אתה בעצמך סילקתי את החיות מכאן, ואתה בעצמך עושה את המסך המבדיל.

הקידוש שם שמים הוא כשלא חסר לך כלום

כי כל זמן שמתגדל ומתרחב חיותו ושפעו, הקידוש שמים הכי גדול הוא שלא יחסר לך שום דבר בעולם, הדא הוא דכתיב כי אין מחסור ליראיו, מאן דאית ביה יראה לית ביה חוסר. אי"כ ברגע שהקב"ה הוא חסרי טובה זה לא מציאות אלא סיבה, מן המיצר קראתי י-ה ענני במרחב י-ה, **כי כל זמן שמתגדל ומתרחב חיותו ושפעו, הרי כל העולם מלא טוב**, ולא יחסר לכם שום דבר כי אין מחסור ליראיו. והוא מתגדל בעולמו.

אני בבוץ הזה לא יעשה תשובה

ועל זה אנו מתפללים, שיתרחב גבול הקדושה. כ"ק **אמו"ר זצ"ל** היה אומר בשם הרה"ק **רבי זושא זי"ע** תשב אנוש עד דכא ותאמר שובו בני אדם. פעם אחד נסע בדרך ונכנס לבוץ

ולא היה יכול לצאת משם. ואמר אני יודע למה הכנסת אותי לכאן כי אתה רוצה שאני יעשה תשובה. תשב אנוש עד דכא אתה רוצה שאני יעשה תשובה, ותאמר שובו בני אדם וממילא הכנסת אותי לכזה מקום, דהיינו בלשון בתמיה, ואמר הרה"ק הנ"ל להקב"ה אני בבוץ הזה לא יעשה תשובה. דהיינו צריכים לקחת את הטוב ולהחזיר זאת להקב"ה.

עובדי ד' שהולכים בדרך זו לא חסר להם כלום

וימלא כבודו את כל הארץ, ואז ממילא, הטוב יהיה מעצמו. ולא צריכים לעשותו. והעיקר הוא, שיתגדל שמו על ידי זה. ובאמת עובדי ד' הולכים בדרך זו ולא חסר להם שום דבר. ונמצא, כל מה שהקב"ה נותן לנו הוא כי הוא רוצה שיהיה לנו רק טוב, כל כוונתינו רק להשי"ת בכל שאלתינו.

צריכים לראות שלא יהא חצאי דברים

וזהו שהזהירו, לבלתי עבדו על מנת לקבל פרס. אם אתה כבר עושה משהו אל תעשה חציי דברים, והעיקר מה שרוצים ממך שאתה תעשה דמי רצינות, ויהי מורא שמים, שזה אש ומים שזה יראה ואהבה בחד, צריכים יראה מתוך אהבה ומתוך יראה, יראה הוא כדי שלא תפסיד אהבת ד', ואהבה כדי לא להישאר רק בזה אלא להיות קרוב להקב"ה וזה יראה, וזה נקרא שלא יהא חצאי דברים שזה פרס. אותה היראה של שמים, שהיראה והאהבה אחודים יחד, וכבר נתבאר אצלינו במקום אחר פירוש ויהי מורא שמים עליכם, ושייך גם כן לכאן.

הקב"ה נותן לך קיצעל כדי שתתבונן להגיע לקול דודי דופק

וזהו שלח תשלח את האם. הרי הקב"ה יורד בשבילך עד למטה וממילא תעשה משהו גם בשבילו אפילו טיפה ממש, העיקר אדם מקדש את עצמו מעט למטה ואז מקדשין אותו הרבה למעלה. את הטפל לאם. שהוא, קבלת פרס. ואפילו עולם הבא, הוא טפל לגבי עיקר העבודה, וברגע שאתה עושה משהו למען הקב"ה אז לגדל ולקדש שמו, ולעשות נחת רוח לפניו. וזה עבודה שלנו בעולם הזה. הקב"ה נותן לך הכל פרנסה בריאות ונחת, ומה הוא רוצה מאתנו רק יתגדל ויתקדש שמייה רבא בעלמא, והקב"ה נותן לך כדי שתראה אותו, וזה רק על ידי השפל שלך שאתה פוגש, ואם חסר לך הוא לא כדי להוריד ממך אלא כדי לתת לך הרבה יותר, ולפעמים הוא נותן לך קיצעל כדי שתתבונן ותגיע לקול דודי דופק פתחי לי, והקב"ה נותן לך את הקיצעל כי שכחת אותו וברגע שאתה נזכר ממנו הולכים הלאה.

שיעור ב'

יום ב' טו' שבט

איתא במאור עינים (ד"ה בגמרא דסוטה). בגמרא דסוטה, ותתצב אחותו מרחוק לדעת מה וגו'. ודרשו לדעת מה יהא בסוף נביאותיה. לקחו את משה רבינו ושמנו אותו בנילוס, ומולו עמדה מרים אחותו ורצתה לדעת מה יהיה בסופו של דבר.

למה מרים לא האמינה בהקב"ה

להבין הדבר, הואיל והיתה נביאה, שנאמר לה מן השמים שהוא עתיד להושיע את ישראל, למה הלכה לדעת מה יהא בסוף כו', וכי לא האמינה שהשי"ת יקיים דברו. הלא כתיב הוא אמר ויהי, ובוודאי יתקיים דברי הקל יתברך.

חכם יכול לידע בכל עת שירעה

אלא הולך להסביר עכשיו שידוע שחכם עדיף מנביא שחכם הוא יותר מנביא, אבל לכאורה הרי הנביא יודע מה הולך להיות ובמה החכם יותר מהנביא? אלא אך, דנודע מאמר רבותינו ז"ל חכם עדיף מנביא. ולמה? אלא שאילו נביא לא היה מתנבא כי אם בשעה שנאמרה לו הנבואה, ואז היה יוצא מעצמו והיה מדבר דיבורים שאחרי זה לא זכר אותם כלל, ויש עת שהנבואה אינה מתייחדת אליו, ואז אינו משיג בבחינת הנבואה. אבל מי שהוא בבחינת חכם, יכול לידע בכל עת שרוצה לידע.

ממך רוצים שתעשה בלי להבין ובלי להשיג רק עם אמונה

הפרי הארץ אומר על קבלת התורה שכתוב נעשה ונשמע, לכאורה איך באמת אפשר לעשות לפני נשמע, אלא נעשה נקרא שבטח יגידו לך איך עושים זאת, אבל רוצים ממך שתעשה בלי להבין ובלי להשיג רק עם אמונה בלבד, וברגע שעושים עם אמונה זה נקרא נעשה ואח"כ נשמע מה הכוונה בזה. ומי גילה רז זה לבני. נשמע נקרא אדם שרוצה להבין ולהשיג ואחרי זה יחליט האם הוא רוצה לעשות או לא, אבל ההבנה של האדם הוא מוגבלת, אי"כ אדם שעושה מתוך הבנה והשגה יתכן שיעשה אותו עוד יותר מאדם שעושה מאמונה.

חכמה נראה כלבוש אבל הוא חלק אלוקי ממעל

אבל אדם שעושה עם אמונה זה חכמה, שזה חכמה מאין תמצא ואחד שהולך עם חכמה הוא הכי קרוב לאין סוף ב"ה, החכמה נראה כלבוש מעל האין סוף אבל בעצם זה חלק מהקב"ה ואי אפשר להפרידם, וכמו צב שיש לו לבוש וזה נראה כדבר נפרד אבל בעצם זה חלק ממנו ואי אפשר להפרידם כלל, לעומת האין סוף הוא כבר לבוש אבל לעומת היותר למטה הוא אין המוחלט ונקרא אצילות שהוא עוד חלק מהקב"ה. בינה הוא כבר דבר נפרד מהקב"ה.

אדם שלא עובר לחכמה עוד לא מחובר להקב"ה

מצוה נקרא צוותא להיות אחד עם הקב"ה, הזוהר הק' אומר שתרי"ג מצות הוא תרי"ג עצות להגיע להתקרב יותר להקב"ה, וברגע שאדם עושה מצוה בהבנה שלו מיד יש שם נתק בין המצווה שעושה להקב"ה, וברגע שאדם מבין אז הבינה מנותק מהחכמה, הבעש"ט הק' אמר אחרי שהשגתי את כל השגותי אני טיפש ומאמין. דהיינו כל זמן שאדם לא עובר לחכמה הוא

עוד לא מחובר לאין סוף ב"ה, בני ישראל קיבלו את המצות כדי להיות מחובר להקב"ה, א"כ נעשה הכוונה שאנחנו מוכנים לעשות בלי להבין ובלי להשיג, ואפילו שאחרי זה יהיה נשמע אבל אנחנו מוכנים לבטל את עצמינו לנעשה ולהקב"ה ולעשות בלי שום הבנה כלל.

אדם שחי עם הקב"ה הוא מחובר לחיות כל הזמן

אדם יכול לראות את זה על עצמו, עד כמה הוא מוגבל בכוחות ובדיבור ואפילו במחשבה הוא ג"כ מוגבל, ועל הכל יש לך את הקב"ה שמשפיע כל טוב, ועבודת האדם הוא לבטל את עצמו ולהגיע לאמונה, דהיינו יש שכל המעשי ויש שכל העיוני ששם אדם רואה נכון שיש דברים שאפשר להשיג אותם, אבל יש הרבה דברים שאי אפשר להשיג כלל כי המוח שלי הוא לא יותר גדול מכף ידי והקב"ה הוא בלי גבול ובלי סוף, ואדם שחי ככה הוא והחכמה תחיה את בעליה וככה אדם מחובר כל הזמן לחיות.

מים התחתונים חשבו שלמטה אין הקב"ה

ואיפה הנפק"מ בכל הנ"ל? אלא מים התחתונים בוכים כי גם אנחנו רוצים להיות קרובים למלך, הכוונה במים התחתונים הוא שהם חושבים שהקב"ה נמצא רק למעלה ולא למטה וממילא בוכים שהיות שהקב"ה לא נמצא לידם אבל הם רוצים להיות קרובים אליו יתברך, אבל ביום השלישי אמר הקב"ה יקווי המים ותראה היבשה, דהיינו דבר ראשון אין כזה דבר שהקב"ה לא נמצא באיזה מקום, כי בכל מקום בעולם הקב"ה נמצא שם ואתה מחיה את כולם, והקב"ה צמצום את עצמו כדי שיכרו וידעו ויהיה פרסום להקב"ה בעולם, ואם יש כאן חיות צריכים להאמין שיש כאן הקב"ה ג"כ, א"כ בכל צמצום יש שם הקב"ה שמחיה ומהווה את הכל.

אדם שעושה חשבונות נכנס מיד לבניה

רק השאלה למי אתה עובד, העיקר הוא להגיע ליהי כבוד די לעולם ולהגיע להקב"ה, ואתם הדביקים בדי אלוקיכם חיים כולכם היום, אבל ובחרתי בחיים, וברגע שאתה נמצא עם הקב"ה וממילא אתה סמוך לחיות כל הזמן, ואז תקבל מהקב"ה עוד יותר כל הזמן, אבל אדם שעושה חשבון מה אתה מרגיש ונכנס לחשבון למה לשני יש ולי לא, מיד נכנס לבניה ואז הוא מנותק לגמרי מהקב"ה ולא נמצא בחכמה כלל, ואפילו אדם שיש לו תפקיד שפל שבשפלים הוא ג"כ שמח, למה, כי אולי המלך יקבל איזה נקודה במוחו שאני עובד בשבילו וממילא הוא יעריך גם אותי.

אדם שחי עם הקב"ה מגיע לעשייה

וברגע שאדם הולך עם אמונה וחכמה זה גורם עשייה, כי כולם בחכמה עשיתי החכמה נמשך עד למטה עד עולם העשייה, ובכל מקום שאתה רק נמצא עם אתה הולך עם הקב"ה אתה מחובר אפילו בעולם העשייה, אבל ברגע שאדם נכנס לבניה אז הוא לא מחובר כלל ועוד מנותק מהקב"ה לגמרי. וברגע שאדם הולך עם חכמה אז לא משנה מה הוא עושה כרגע תורה או תפילה או אפילו דברים גשמיים אז הוא מחובר להקב"ה כולם בחכמה עשיתי. וככה אדם נשאר מחובר כל הזמן.

השפל חושב אולי המלך יחשוב עליו

והוא על דרך משל, מן האנשים השפלי שפלים והפחותים, שיש למלך בשר ודם המקיימים מצותיו ועושים פקודותיו, בענינים השפלים והפחותים אשר צריך לעשות בהם מצות המלך. ומצד שהם שפלים ופחותים, לכן המה רחוקים מאוד מאוד מן המלך, אמנם למרות שרחוקים הם מאוד מהמלך, אף על פי כן כל עיקר הכוונה והמטרה של עשיתם פקודת המלך באותם דברים שפלים ופחותים, דהיינו הוא לא עושה אותם משום הרגשה אלא משום לעשות פקודת המלך, כי אולי מחמת עשיתם הפחיתות הזה אשר מקיימים בו מצות המלך, יסתעף ויבוא מזה שהמה יגיעו בתוך מחשבת המלך.

גוי לא יעשה שום דבר בלי הבנה

משא"כ גוי שהוא לא חלק אלוקי ממעל ממש, אז הוא לא יכול להגיע לנעשה כי אצלו רק הבנה עובד והוא חייב להבין למה ואיך, אבל השמיעה של גויי הארץ הקודמת אל המעשה, שהיא הבנתם שכלם ושרירות לבם, אינה דביקות ויחוד אלא פירוד, כי במה שמקדימים שמיעה למעשה, נמצא שהמעשה לא בא מהאמונה, לכן אינם מתקשרים אל השמיעה של האמונה והחכמה הקדומה הגנוזה בבינה, אלא אדרבא כל התקשרותם אל השמיעה של הפירוד והיפוך האמונה, ואם זה מסתדר לו הוא יעשה ואם לא הוא לא יעשה כלום, שהוא הבנתם שכלם ושרירות לבם, והיא השמיעה של המידות שהם מסכים מבדילים המשתלשלים מחיצוניות הבינה, לא כמו השמיעה שאחר המעשה והאמונה, שהיא בפנימיות הבינה מקום גניזת החכמה. משא"כ יהודי הוא תמיד מחובר להקב"ה.

החכם נמצא במקור של כל דבר

החכם נמצא במקור של כל דבר וממילא הוא נמצא בנחל נובע מקור החכמה, אבל נביא אינו כן ויש לו זמנים שהקב"ה משפיע לו ויש זמנים שאין לו שום השפעה מלמעלה, משא"כ החכם הוא מחובר כל הזמן וממילא יש לו השפעות כל הזמן ויש לו חידושים כל הזמן, הקב"ה אומר כל יום אוי להם לבריות מעלבונה של תורה, ולכאורה הרי אנחנו לא מרגישים את הבת קול, אלא כל הרגשות של האדם זה הבת קול מלמעלה, וממך צריכים לעזוב את הבנה ולחזור לאמונה.

חכמה הוא נקודות וצריכים להכניס לבינה

א"כ הנביא לא יודע דברים כל הזמן כי אם בזמנים מיוחדים, והחכם יודע בכל עת שרוצה לידע. אני הייתי נכנס הרבה לר' משה הלברשטם זצ"ל לשאול שאלות, ותמיד היה אומר דקה דקה ואח"כ היה עונה. כי חכמה הוא נקודות וצריכים להכניס לבינה, וברגע שאדם מבטל את עצמו לחכמה אז הוא מקבל את התשובה שלו מיד. וכמו שאיתא בתפארת שלמה על הפסוק כי יהיה להם ריב ובא אלי, כל פעם שאני שומע משהו, מה שאני שומע מלמעלה אני מעביר הלאה וזה לא קשור אלי בכלל.

צדיקים יכולים להשיג את האור הגנוז גם היום

ויש להקדים, מהו אכן מהות בחינת החכם, שיכול להשיג החכמה בכל עת. הביאור בזה, הוא, דהנה נודע ממה שמבואר בדברים הקודמים, שיש בחינת אור הבהיר הקדום, הגנוז בהתורה שנתלבשה בלבושין. כתוב בתורה בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ,

והארץ היתה תוהו ובהו וחושך על פני תהום, ויאמר אלוקים יהי אור, ביום הראשון היה בחינת חכמה, הקב"ה ראה שהאור הזה הוא כזה עוצמתי שהרשעים עושים עם זה חורבנות, ואז גנזו בתורה, אבל צדיקים שחיים עם התורה בכזה צורה שמבטלים את עצמם לנקודה של חכמה שם הם יכולים להשיג את האור מסוף העולם ועד סופו.

בתורה של רבי מאיר כתוב כתנות אור עם אל"ף

א"כ הקב"ה גנז את האור הגדול שהיה ביום הראשון בתורה, רק השאלה מה אתה עושה עם התורה, ואיך אתה לומד אותה, וענין זה של האור הגנוז בהתורה, הוא **כמ"ש בגמרא, בתורתו של רבי מאיר היה כתוב כתנות אור, באל"ף**. כלומר, שהפסוק ויעש די אלקים לאדם כתנות עור וילבישם, היה כתוב בתורתו של רבי מאיר, כתנות אור. וקשה, הלא אם נתחלף א' בעי התורה פסולה, וממנ"פ או תורתנו פסולה או תורתו של רבי מאיר פסולה.

צדיקים ראו דברים גדולים מה שאנחנו לא רואים כלל

אלא, הכוונה בזה הוא, כי הנה, מי שזוכה להיות בגדר שתהיה מחשבה שלו דבוקה להמקור שמשם שרשה, שהוא עולם המחשבה שנקרא חכמה, זוכה למדריגת כתנות אור. והוא כבר הגיע לאור האמיתי וממילא ראה אבל אנחנו עוד לא הגענו לשם וממילא אנו לא רואים כלום. וממילא הלכה לא כרבי מאיר, אבל לא שח"ו אינה פוסק טוב אלא פשוט אנחנו עוד לא שם וממילא אנו לא יכולים לספוק כרבי מאיר. כידוע שהישמח משה זי"ע ביקש להיות קבור ליד הרה"ק רבי סנדר מקאמרנא זי"ע, ואמר כי כל יום שישי יוצא אור ממנו עד למעלה, וממילא הוא רוצה להיות לידו אחרי הפטירה. אנחנו לא רואים כלום אבל צדיקים אלו ראו הרבה דברים יותר גבוהים.

כל אחד איפה שחוא והמוח שלו נמצאים שם הוא נמצא

א"כ בעצם האור נמצא רק השאלה איפה אתה נמצא, וכמו אדם שהולך לרופא לדרוש בשלומו, ומיד הוא ראה עליו כמה דברים לא טובים, אבל הוא בעצמו לא ראה כלום לפני זה, דהיינו כל אחד איפה שהוא נמצא ואיפה שהמוח שלו נמצא את זה הוא רואה כל הזמן, וממילא מי שזוכה להיות בגדר שתהיה מחשבה שלו דבוקה להמקור שמשם שרשה, דהיינו הוא לא חי שטחית וחיצוניות אלא פנימיות, ומבין שבלי זה אי אפשר להיות כלום ומבין שמשם שרשה, והוא יודע שכל דבר בעולם השורש שלו מגיע מהקב"ה, ואיפה הקב"ה נמצא אנחנו לא יודעים, כי הוא אינו גוף ולא משיגי הגוף, וברגע שאני יודע שלית אתר פנוי מינייה וממילא אני מאמין שלית מחשבה תפיסה ביה כלל, וזה בחינה של חכמה, ואז זוכה למדריגת כתנות אור.

לתפוס נקודות של חכמה זה ענין של שנייה

וממילא אחד כזה שחי עם הקב"ה הוא יכול לקבל נקודות של חכמה ולהחזיר זאת להקב"ה, אבל זה ענין של שנייה לתפוס אותם ולהחזירם להקב"ה. כי הנה, התורה נתלבשה אחר חטא אדם הראשון, ולפני זה היה כתנות אור עם אל"ף, ואחרי זה נהיה התורה בלבושין עבים. ומאז יש לנו טוב ורע בעירוב גמור, ומאז נהיה כתנות עור עם עי"ן, כי אע"פ מתחלפים, וזה נקרא כתנות עור בעי"ן, כלומר, שאור התורה נתלבש בלבושין גשמיים וחומרניים. הנרמז בעור שהוא החומר, שהוא מכסה את ה'אוי"ר'.

אדם שלא רואה בתורה חיות הבעיה אצלו ולא בתורה

ועכשיו זה תלוי כל אחד איפה שהוא נמצא ככה הוא רואה את הדברים, יש אחד על כל דבר שהוא מסתכל מיד רואה כסף, יש מישהו שבכל דבר הוא רואה מיד חברים, אחד שמחפש טינופת מיד רואה זאת בכל דבר ובכל סיפור, **וכל אחד, כפי מה שהוא אדם, כך רואה בהתורה על ידי לבושיין**. דהיינו הכל תלוי עם איזה לבוש הוא נמצא באותו רגע, אם יש לו לבוש עב אז הוא רואה כל דבר בעביות, אם יש לו לבוש דק הוא רואה כל דבר בדקות, וכמו אדם שמסתכל בראי בעצם רואה את עצמו, אדם שרואה בתורה וורטים קטנים הבעיה הוא אצלך כי אתה בלי סבלנות ורואה כל דבר כפשוט וכאילו כלום, אבל אדם שחי כל דבר בעמקות אז יראה בתורה עמקות, וכן על עצמו יראה עמקות מסתם שטחית או פשטות.

העמצום הראשון הוא האותיות התורה

כי הנה, באמת, **התורה היא עץ החיים**, התורה הוא אנכי שזה ר"ת אנא נפשאי כתבית יהבית, ובתורה יש את החיים ואת החי החיים, ואתם הדבקים בדי' אלוקיכם חיים כולכם היום, והעמצום הראשון אחרי החכמה אלו האותיות שדרכם אפשר להתחבר להקב"ה, **ונקרא טוב גמור, כמו שאמר התנא אין טוב אלא תורה, ואין בו רע כלל**. התורה הוא תורת אמת. **רק שמצד השבירה נעשה בחינת טוב ורע**, וזה נהיה בעת בריאת העולם שאז הקב"ה רוצה שידעו ממנו ושיהיה לנו אחיזה בתורה או השגה כל שהוא, רפו ידיהם מדברי תורה ומשם עמלק נכנס, ומאז בריאת העולם יש לנו טוב ורע, אבל זה רק בבינה שם יש שתיים, אבל בחכמה שם נשאר כולו טוב אבל גנוז בתורה.

מות לא נקרא מת אלא מנותק

וכל זה היה **לכוונת** למטרת הבחירה, **כאמור בדברינו הקדומים**. אפשר להסתכל חיובית ואז זה חיים אפשר להסתכל שלילית ואז זה מוות, מוות לא נקרא שאתה מת אלא אתה מנותק מהקב"ה, יכול להיות שאתה משיג מה שאתה רוצה אבל זה לא נקרא געלעבט, לחיים ולא למוות סזאל זיין געלעבט און נישט נאר נישט געשטארבען. ולכן, **מי שבקרבו הרע ח"ו, מצד שבחר לו כך**, והיה העולם שמם עד שבא הבעש"ט הק' והרבי רבי אלימלך זי"ע ותיקנו שצריכים ללכת למקווה כל יום, ותיקנו שמירת עיניים ושמירת המחשבה, אדם שחי את הסכנה לדעת עד כמה הוא מסוכן לציבור, ואז יש מצב לזכות לפנימיות התורה.

איפה החיות שלך שם אתה נמצא

ולכן מי שבקרבו הרע ח"ו, מצד שבחר לו כך, גם כן הוא רואה בחינת רע בהתורה שלומד, כי הוא אינו משיג את האור הגנוז בהתורה, רק את הלבושים החיצוניים, שבהם לא שייך בחינת רע. **רבי אלי' ראטה זצ"ל** היה אומר מה אנו מה חיינו, אדם שרוצה לדעת מה קורה אתו שישתכל איפה החיות שלו ואז ידע איפה הוא נמצא. אדם שחי חיצוניות ימצא בכל דבר בדיחות וצחוקים, וברגע שאתה מחליט לחפש את הקב"ה אז לא יהיה מקום אחד שלא תמצא שם את הקב"ה. **ולכן אצלו נקרא התורה, עץ הדעת טוב ורע**.

עץ הדעת טוב ורע שייך גם היום

עכשיו מחדש שהעניין של עץ הדעת טוב ורע לא היה סיפור מלפני אלפי שנה אלא שזה שייך גם היום, כי בכל דבר יש לך טוב ורע בעירוב גמור, וישמע יתרו חותן משה את כל, ר"ת חכם,

דהיינו שהוא הגיע לנקודה של חכמה. האור החיים הק' אומר שהיה יכול להגיע לחכמה רק של הגויים, אבל לחכמה היותר עליונה רק יהודי יכול להגיע לשם.

אנשים שנמצאים במוחין לא מרגישים שרעבים

רק שציווי השי"ת היה, כל פעם שיהודי מתיישב ללמוד הקב"ה מצווה לו ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו. ועד היום הזה יש לך ברירה ראה נתתי לפניך את החיים ואת הטוב ואת המוות ואת הרע ובחרתי בחיים, ועבודה שלך הוא מה אתה הולך להשיג כאן, ואכילה הוא מלשון השגה, יש אנשים שיכולים להסתובב ימים שלימים בלי לאכול ונמצאים בהשגות גבוהות מאוד, והיות שנמצאים במוחין גדולים לא מרגישים כלל שרעבים. פעם נכנס הרבנית של הרוגטשובער זצ"ל ואמרה לו שכבר לא אכלת שלושה ימים, והוא מסתכל ועושה חשבון ואומר נכון כבר לא אכלתי כמה ימים.

בכל פעולה שעושים אין מציאות של פרוזה

ואכילה הוא מלשון השגה. כלומר, שכוונת הציווי, הוא שאין לו להיות משיג התורה בבחינת טוב ורע, אלא לבחור בטוב לבד. וכן בכל פעולה שאדם עושה כאן בעולם אין מציאות של פרוזה, אמרנו כבר כמה פעמים לא להזניח החיים על טבעים מהלכים. כי אז ידבק לעצמו כל דבר רע, וברגע שאדם מתבונן שיש כאן משהו יותר ולא מתפטר משום דבר, אז הוא מתחבר לחכמה ששם זה כולו טוב. ויש לאדם כל הזמן מלחמה בזה האם ללכת עם הקב"ה או לא.

שיעור ג'

יום ד' יז' שבט

אחרי החטא נעלם האור בלבושים

איתא במאור עינים (המשך ד"ה בגמרא דסוטה). אנחנו באמצע להסביר שיש שני סוגי לימוד, בתורתו של רבי מאיר היה כתוב כתנות אור עם אל"ף. ובפרשת צו איתא: הענין הוא, שאור של ששת ימי בראשית, בהם ראה אדם הראשון מסוף העולם ועד סופו. ואחר שחטא נעלם האור, היינו גונזו לצדיקים לעתיד לבוא, כי בתחילה קודם החטא היה אור באתגליא, ואחר החטא נעלם האור בלבושים שהלביש את האור, היינו שהאור נתלבש בתוך התורה.

כשרבי מאיר לימד עם בני דורו זה היה עם אל"ף

וזהו ויעש ד' גו' כתנות עור, ובתורתו של רבי מאיר היה כתוב כתנות אור באל"ף, וקשה, הלא אם נתחלף אל"ף בעי"ן התורה פסולה, וממה נפשך, או תורתנו פסולה, או תורתו של רבי מאיר פסולה. ויש לומר, כי, רבי מאיר נהוראי שמו שהיה מאיר עיני חכמים בהלכה, בשפ"א שלי כתוב ככה. היינו, שבתורה שכתב רבי מאיר על ידי סופר, היה כתוב בעי"ן, כמו בתורה שלנו, רק בתורתו של רבי מאיר, היינו כשלמד עם בני דורו לימד אותם עם אל"ף, היינו, שהיה מלמד את בני דורו ומאיר עיניהם, היינו שלימד אותם איך יבואו אל האור הגנוז שבתוך התורה, שע"י שנתלבש בלבושים לא כ"א יכול לבוא אל האור הגנוז, ורבי מאיר היה מלמד את בני דורו ומאיר עיניהם איך לבוא אל האור הגנוז.

לעתיד לבוא יתגלו דפים ריקים של גמרות

דהיינו שיש שתי סוגי לימוד, ומשעת חטא אדם הראשון עד עצם היום הזה הקב"ה גנז את אורו בתוך התורה ומאז יש לנו מ"ט פנים טהור ומ"ט פנים טמא, וממילא אדם יכול לעבור את כל החיים שלו ולא להגיע לאור הגנוז כלל, ר' אשר היה אומר שכהיום נמצא במוחינו פיסטע זאכן ושטויות, ויבוא יום לעתיד לבוא שנתבייש עם זה, כרגע כל אחד חושב שזה לשם שמים וממילא נכנסים כעס מחלוקת קנאה שנאה, ואח"כ יקחו את כל הש"סים וספרי קודש שלמדנו בהם הרבה ויפתחו אותם ומה נהיה מופתעים כאשר יתגלה לעין כל כי כל הדפים של הגמרות הם ריקים נייר לבן אין בו ממש אותיות פרחו מהם, ולמה כן, אלא שלא היה לשמה והקב"ה לא היה שותף בלימודים אלה, כי למדנו לעצמינו ולכבודנו.

בתורה עצמה אין טוב ורע כי הוא עץ חיים

היוצא לנו אדם שלומד תורה אם הוא רוצה שיישאר שם אדם אחרי התפרדו הנשמה מן הגוף, זה רק אחד שמגיע לאל"ף שזה האור, וכל אחד, כפי מה שהוא אדם, כך רואה בהתורה על ידי לבושים. התורה יורד אלינו בצורה של לבוש, אפשר לראות את העי"ן ואפשר לראות את האל"ף, ולמעשה שתיים נכונים, כי התורה בעצמה הוא כולו טוב, כי בתורה בעצמו אין שם טוב ורע כי הוא עץ חיים, ונקרא טוב גמור, כמו שאמר אין טוב אלא תורה, ואין בו רע כלל.

להגיע לחכמה צריכים להאמין בזה

איתא בזוה"ק: רבי יהודה פתח, נודע בשערים בעלה בשבתו עם זקני ארץ. תא חזי קב"ה אסתלק ביקריה, הקב"ה מסתתר בעולם הזה, דאיהו גניז וסתים בעלויא סגיא, לאו איתי בעלמא, אי אפשר לראות את הקב"ה כלל, כי הוא אינו גוף ולא משיגי הגוף, ולא הוה מן יומא דאתברי עלמא, דיכיל לקיימא על חכמתא דיליה, אפילו לנקודה של חכמה אי אפשר להגיע כלל, ואי אפשר לעמוד שם רק שניות אבל צריכים להאמין בזה, ולא יכיל לקיימא ביה, בגין דאיהו גניז וסתים, ואסתלק לעילא לעילא.

אין מציאות לחיות דבוק בהקב"ה

וכולהו עלאי ותתאי לא יכלין לאתדבקא, ולמעשה אין מצב להיות דבוק בהקב"ה, עד דכולהו אמרין ברוך כבוד ד' ממקומו. תתאי אמרי דאיהו לעילא, דכתיב על השמים כבודו. עלאי אמרי דאיהו לתתא, דכתיב עלך כל הארץ כבודך. עד דכולהו עלאי ותתאי אמרי ברוך כבוד ד' ממקומו. בגין דלא אתיידע ולא הוה מאן דיכיל לקיימא ביה. אין מציאות בעולם שמישהו יגיע כלל להקב"ה, א"כ ואת אומרת נודע בשערים בעלה.

יש כמה שערים ודרכים אך להגיע להקב"ה

אלא וודאי נודע בשערים בעלה דא קב"ה, דאיהו אתידע ואתדבק לפום מה דמשער בלביה, כל חד כמה דיכיל לאדבקא ברוחא דחכמתא, וכמו שאמרנו שחכמה זה אמונה וחכם עדיף מנביא, ולפום מה דמשער בלביה הכי אתידע בלביה, כל אחד שם את זה בלב שלו אבל לפי ההבנה שלו, ואמר ביום ההוא כל אחד מכיר את הקב"ה לפי מה דמשער בלבו, ואפילו הדמיון זה אמת לאמיתו, ובגין כך נודע בשערים, באינון שערים, דהיינו שיש מלא שערים ודרכים להגיע להקב"ה, אבל להגיע אליו ממש במאה אחוז זה אף אחד בעולם לא יכול כלל, אבל דאתידע כדקא יאות, לא הוה מאן דיכיל לאדבקא ולמנדע ליה. מצד אחד לית מחשבה תפיסה ביה כלל, ומצד שני לית אתר דפנוי מיניה, מצד אחד אני צריך לדעת שאין מציאות להגיע אליו ומצד שני צריכים לדעת שלית אתר פנוי מיניה.

הכוח של הדמיון מוביל אותנו לעשות דברים בחיים

אותו דבר כאן התורה הוא טוב וכן היה התורה של רבי מאיר, אלא רק שמצד השבירה נעשה בחינת טוב ורע. לכוונת הבחירה, כאמור בדברינו הקדומים. העיקר שיהיה לנו בחירה, כי אם הכל היה טוב ולא רע כלל, אז לא שייך בחירה כלל, ואם הרע היה יותר מטוב זה עוד פעם אי בחירה, ואם הטוב הוא יותר מרע זה שוב אי בחירה, ואז הקב"ה עשה שיהיה טוב ורע ביחד, ובחירה שלנו הוא לא באמת לבחור בטוב או ברע אלא לשער בלבד ולהאמין. יש אנשים שמתווכחים כל הזמן שהם הולכים לעשות מיליונים וזה מזיז אותם לקום ולעשות כל יום, ותכלית הם יכולים למות אחרי זה ולא לעשות גרוש אחד, דהיינו הכוח של דמיון מוביל אותם לעשות משהו בחיים, ובעבודת ד' צריכים לבחור בחיי החיים ולמצוא בכל דבר את הנקודה הטובה שנמצא שם, ובסופו של דבר זה אמונה.

כל אחד מגלה את הקב"ה בדרך שלו

ואדם שחי ככה הוא רואה בכל דבר מ"ט פנים טהור ומ"ט פנים טמא, אבל העיקר לחיות שמאחורי כל דבר יש אור הגנוז, וכל אחד מגלה אותו לפי השורש שלו באות אחת מן התורה,

וזה העניין של חידושי תורה כי כל אחד מגלה את התורה בצורה שלו. דוד המלך אמר כי אני ידעתי כי גדול ד', לכאורה האם הוא יכול להגיד זאת לחברו או לא, אלא להני"ל כל אחד מכיר את הקב"ה בצורה שלו מה שאין למישהו אחר כלל בעולם, וכל אחד מכיר את הקב"ה במעברים שלו והוא לא יכול לספר זאת למישהו אחר מי זה הקב"ה, אני יכול לדבר מהקב"ה אבל לספר באופן אישי כל אחד יש לו את הדרך המיוחדת שלו.

אי אפשר לספר לחבר מי זה הקב"ה

ובתניא איתא: והנה כל מדרגת אהבה משתי מדרגות אלו, אהבה רבה ואהבת עולם, נחלקת לכמה בחינות ומדרגות לאין קץ, כל חד לפום שעורא דיליה, כמו שכתבו בזוהר הקדוש על פסוק נודע בשערים בעלה, דא קודש אבריק הוא, דאיהו אתידע ואתדבק לכל חד לפום מה דמשער בלביה. ובזוהר הק' מסיים. כי אני ידעתי כי גדול ד' ואדונינו מכל אלוקים. דוד המלך עליו השלום, אמר כי אני ידעתי אני ידעתי דייקא כי גדולת הבורא יתברך אי אפשר לומר לחבירו ואפילו לעצמו אי אפשר לספר מיום ליום לפי מה שמזריח לו ומתנוצץ לו באותו היום. אינו יכול לספר לעצמו ליום שני הזריחה וההתנוצצות של גדולתו יתברך שהיה לו אתמול, ועל כן אמר כי אני ידעתי אני ידעתי דייקא כי אי אפשר לספר כלל.

יש אנשים שלומדים אבל לאור הגנוז לא הגיעו

ומי שבקרבו הרע ח"ו, אחד שעוד לא התחיל לגרד מעצמו שום דבר, וחי בלי מחשבה כלל וכמו שאמרנו הזנחת החיים על מהלכים הטבעיים, וממילא יש לו טוב ורע והרע ידבק בו ממילא, מצד שבחר לו כך, הוא בחר בעצמו ללכת באמפתיה בלי מחשבה כלל, גם כן הוא רואה בהתורה שלומד. נכון שהוא לומד אבל לאור הגנוז הוא לא הגיע כלל, אפשר לספר סיפורים ובדיחות אבל הכל הוא רק לבושים חיצוניים, וממילא הוא מדבר לשון הרע רכילות והכל עוד לשם שמים. הסטמערער רב אמר שכתוב שלעתיד לבוא יהיה ארץ חדשה ושמים חדשים. ממילא ארץ חדשה מובן שיהיה מצב ומלאה הארץ דעה את ד', אבל שמים חדשין מהו הכוונה בזה, אלא עד עכשיו יש לאדם מלא דברים שהוא חושב שזה לשם שמים, לעתיד לבוא יראה שזה לא היה כלל לשם שמים וממילא יהיה ג"כ שמים חדשים. ואצלו נקרא התורה עץ הדעת טוב ורע.

כל פעם שלומדים יש ציווי לא תאכל ממנו

רק שציווי השי"ת היה ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו. עד היום יש לנו את התורה זכה נעשה לו סם החיים לא זכה נעשה לו סם המוות, ועד היום כל פעם שמתיישבים ללמוד יש לנו ציווי לא תאכל ממנו, ואכילה היא מלשון השגה. ואצל משה רבינו כתוב שלא אכל ולא שתה כלום, שמשגי התורה בבחינת טוב ורע. והעיקר לא לקחת רק את הרע אלא גם הטוב. א"כ בעצם התורה הוא דבר טוב רק עד שזה מגיע אליך הוא מגיע בלבושים וברע.

אדם שחי אוטומט לא מגיע לאף מקום

ונודע, כי הרע הוא סם המוות, כמו שאמרו בש"ס זכה נעשה לו סם חיים, לא זכה בהיפוך וכו'. דהיינו זכה הכוונה כשאדם ניגש לתורה הוא צריך לדעת שיש מ"ט פנים טהור ויש מ"ט פנים טמא, והיות שאדם צריך להגיע לטהור התורה עוזרת לך להגיע לטהור, אבל זה רק על ידי שאדם מחפש את האור אז משם יתפרדו כל פועלי און ואז אפשר להגיע לתורה הקדושה. אבל אדם שחי אוטומט אז הוא לא מגיע לטוב אף פעם ונמצא ברע כל הזמן.

אדם שנכנס לחכמה ולאמונה שם יש רק טוב

ולכאורה, האיך שייך בהתורה, שהיא נותנת חיים לכל חי, שהיא נעשה בהיפוך סם המוות ח"ו. אך הענין הוא כאמור, כי בוודאי, התורה מצדה, לא יבצר הטוב והחיות, נכון מצד אחד הוא לבוש אבל מצד שני הפנימיות של התורה שם יש את האור הגנוז והחיות של כל העולם, איסתכל קוב"ה באורייתא וברא עלמא, בעולם יש טוב ורע אבל התורה יש כמה סוגים, כי התורה מחכמה יצא והתורה הזו כולו טוב, ועד שזה משתלשל עד עולם העשייה ששם זה מעורב טוב ברע אבל בחכמה עצמו זה כולו טוב, וברגע שאדם נכנס לחכמה שזה אמונה שם רואה רק את הטוב, רק השאלה איך אתה מסתכל על כל דבר, כי התורה הוא אספקלריא וזה כמו מראה, רק שהיא נקראת אספקלריא.

יש אנשים שמחפשים חיתורים על כל דבר

וכפי מה שהוא אדם כך רואה פניו באספקלריא. אדם שחי חיצוני ששם זה הכי קל שם יש מ"ט פנים טמא וטהור, ומי שזוכה לבער הרע מקרבו, כמו שכתוב סור מרע, דהיינו הוא מתיישב ללמוד כדי שהתורה יוריד לו את הרע ממנו, ואז ועשה טוב, עושה התורה בבחינת טוב גמור. דהיינו אותו תורה יכול להיות לאחד ג"כ רע, ואז הוא מוציא לעצמו חיתורים וראיות שכל דבר מותר לעשות ומושך את כל כולו רק לרע.

אדם שמגיע לתורה בלי יראת שמים זה כלום

ובישמח לב איתא: אם הוא נתגשם בחומריותו בהתערבות טוב ורע, כך הוא רואה גם כן בהתורה התחלקות כנודע. טהור וטמא, כשר ופסול, מותר ואסור. וכל עוד שהגביר הרע בקרבו, רואה כך בהתורה, ומוצא חיתורים וראיות לרעתו מחמת טעם הנ"ל, וצריך לזכך חומר, ולשאוב מתוכו את הזוהמא, בכדי שלא יעכב חומריו להסתכל את הבהירות שבהתורה, ואז מוצא אור הגנוז שאינו גם כן בהתחלקות רק כולו טוב, כ"ז על ידי יראת הבורא ב"ה ודביקותו בו באמת, אחר שסר מרע מקודם. אדם שמגיע לתורה בלי יראת שמים זה כמו אחד שיש לו דירה אבל אין לו את השער לדירה. ובשביל להיכנס לזה צריכים לדעת שיש עין פנים לתורה, נגד עין נפש שיש, והעיקר להגיע לתורה הוא להיות סור מרע.

אדם צריך לדעת שיש בעולם עירוב טוב ורע

ולכך, רבי מאיר שזכה לזה, שיצא מבחינת עץ הדעת טוב ורע. כי כל החיים הוא נלחם על זה, כאיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלוקים. ובכל דבר נלחם לשמוע את הקב"ה ולא נתן ליצר לשלוט עליו, שמצידו בא סם המוות. וכמו שמצינו שעץ הדעת הוא מקור המות, שנקנסה מיתה על אדם הראשון, מצידו של עץ הדעת טוב ורע, על ידי שאכל ממנו, שאכילה הוא בחינת השגה כאמור. ורבי מאיר יצא מזה, התורה של רבי מאיר היה נקי לגמרי, ויצא מבחינת השבירה שהוא עירוב טוב ורע, והיה רק בבחינת טוב. על כן, השיג התורה שהיה לומד בבחינת אור, שהיה משיג האור הגנוז, דרך הלבושין שבתורתו שהיה לומד, דהיינו יש שכל המעשי ויש שכל העיוני, וצריכים כאן עבודה, דבר ראשון שאין רק טוב ואין רק רע יש עירוב טוב ורע, ועבודה שלנו הוא להתפלל להגיע לאמונה ולחכמה ולהגיע לנקודה של התורה, ואז משם יתפרדו כל פועלי און.

שום דבר לא ישתנה לבד ועריכים עבודה

כי אצלו היו הלבושין בבחינת אור, מאחר שיצא מבחינת השבירה שהם טוב ורע. ואז הגיע לנקודה של אלי"ף, ואכן בתורתו של רבי מאיר הוא ראה רק אלי"ף, אבל שאר בני העולם, שאינם במדריגה זו, אצלם הוא כתנות עור, לבושים גשמיים כמותם כאמור, והבן. שום דבר לא ישתנה לבד ואדם צריך להכניס בכל דבר עבודה.

סיפור מהרה"ק רבי זושא ובנו רבי ישראל אברהם זי"ע

ולכך חכם עדיף מנביא, יש נביא שהוא רק נביא מתי שהוא מקבל את הנבואה, ויש נביא שהוא חכם והוא יכול להגיע לזה מתי שרוצה, ונביא שרוצה להגיע לכל זה גם שלא בשעת הנבואה, הוא חייב להשתמש בחכמה ובלי זה לא יגיע לזה כלל. הלעלובער רבי היה מספר שהרה"ק רבי ישראל אברהם מטשארני אוסטרא זי"ע היה אומר שאביו הרה"ק רבי זושא זי"ע היה שומע בת קול לפני כל העיר שהיה נכנס בה, ולא היה עוזב את העיר עד שלא היה עושה את הכסף ששמע בבת קול לפני זה. והיה אומר על עצמו שאני בת קול לא שומע אבל אחרי שאני עושה כסף אני מאמין שזה הסכום שהקב"ה היה רוצה שאני יעשה בפעם הזאת בעיר ההוא. והיה מאמין שהוא עשה את הסכום המדויק ולא גרוש אחד יותר או פחות.

יותר טוב ללכת עם חכמה וביטול ולא לשמוע בת קול

והלעלובער רבי היה אומר שלכאורה יוצא שרבי זושא שמע בת קול ובנו הרה"ק הנ"ל לא שמע בת קול. והיה מסביר שאצל אברהם אבינו כתוב שאברהם היה טפל לשרה בנביאות, כמו שכתוב כל אשר תאמר אליך שרה אשתך שמע בקולה, לכאורה האם לאברהם אבינו לא היה נביאות שהיה צריך להגיע לשרה אמנו, הלא אברהם אבינו הכיר את בוראו מגיל שלוש. אלא כמו שאמר הבעש"ט הק' אחרי שהשגתי את כל השגותי אני טיפש ומאמין. דהיינו אברהם היה לו נביאות אלא הוא ביטל את הכל לשרה אשתו. וכשהיה צריך לשמוע נביאות הלך לשרה אשתו. אותו דבר הרה"ק הנ"ל היה יותר טוב בשבילו ללכת עם חכמה וביטול ולא לשמוע בת קול מאשר ללכת להיות נביא.

אדם שמבין הוא נמצא בנתק ולא חי עם הקב"ה

חכם באמת עדיף מנביא כי כל פעם שהוא רוצה לשמוע מיד הוא יכול לשמוע, אבל עדיף לבטל כל דבר ולא לשמוע כלום, והעיקר להיות טיפש ולהאמין. חכם נמצא תמיד במקור הטוב, על ידי שזוכה לקשר מחשבתו בעולם המחשבה שנקרא חכמה, שעל שמה נקרא חכם. ואז הוא נמצא כל הזמן באור הגנוז, וממילא יוכל להשיג מהתורה, בכל עת שרוצה להשיג. הבעיה היא שהם לא רוצים, כי ברגע שאני מבין ויודע אז אני בנתק וממילא זה שוב לא טוב.

בחכמה שם מחברים היש עם האין

ואם היה הנביא רוצה לדעת איזה דבר, בעת שלא באתה אליו הנבואה, היה צריך להתחזק ולהיות באותה שעה בבחינת חכמה, בכדי שיוכל לראות אור הבהיר הקדום והגנוז, ואז יכול לידע, אף שלא באתה אליו בחינת הנבואה. כי בחינת החכמה אפשר להשיג בכל עת שירצה, לאחר שמקושר בעולם המחשבה. וזה נקרא כולם בחכמה עשית. המקום היחידי שאדם יכול לחבר שם את היש עם האין הוא בחכמה, וברגע שיש לאדם אמונה שהוא חלק אלוקי ממעל ממש והוא יכול להיות אחד עם הקב"ה הוא יכול להגיע לזה, וזה נקרא בכל דרכיך דעהו.